

VWS OMGEVINGSANALYSE COVID-19

Analyseperiode: 12:00 uur d.d. 22 juni – 11:30 uur d.d. 23 juni

5.1.2e

Directie Communicatie

Vragen? Mail naar

5.1.2e

@minvws.nl

Wie is getroffen? (1 ^e ring)	Wie is betrokken? (2 ^e ring)	Wie voelt zich betrokken? (3 ^e ring)
<ul style="list-style-type: none"> Nederlanders overleden aan Covid-19 Nederlanders ziek door Covid-19 	<ul style="list-style-type: none"> Familie en vrienden van getroffenen Nederlanders die bellen voor het Janssen-vaccin 	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen publiek Politici

Samenvatting en karakterisering van de berichtgeving

- Kort na het openen van de lijnen om een afspraak te maken voor het Janssen-vaccin wordt al snel duidelijk dat Nederlanders massaal bellen. Via Twitter geven mensen aan dat ze er niet door komen of dat de verbinding wordt verbroken. Al snel laat de GGD weten dat de lijn overbelast is, evenals de telefoonlijnen voor het testen en bron- en contactonderzoek. RTL Nieuws en AD spreken over de 'stormloop op het Janssen-vaccin'. Na een halfuur sijpelen de eerste berichten door dat het mensen gelukt is een afspraak in te plannen. Rond het openen van de lijn verklaren media de populariteit van Janssen onder jongeren door de naderende zomervakantie en festivals. Zo stelt GGD-arts Putri Hintaran tegenover RTL Nieuws: "Zeker met het festivalseizoen en de vakantie in aantocht willen jongeren gewoon zo snel mogelijk van de vaccinatie af zijn en het buitenland in of naar dat feestje toe."
- (Regionale) media doen verslag van de inzet van prikposten en vaccinatiebussen in wijken waar de vaccinatiegraad achterblijft. Bij de prikpost in de Haagse Schilderswijk valt gisteren op dat deze populair is onder jongeren en studenten. Dinsdag stonden daar jongeren uit de hele regio in de rij. De lokale GGD vindt niet dat het zijn doel voorbijschiet; "...iedere prik is er eentje, dus we sturen niemand weg." Dagblad van het Noorden schrijft dat GGD's in Groningen en Drenthe voorlopig nog niets doen om het aan aantal vaccinaties onder migranten en in achterstandsbuurten omhoog te krijgen.

SISOS (Slachtoffers – Identiteiten – Schade – Oorzaken – Scenario's)

-

Informatiebehoefte*Welke informatievragen leven er bij getroffen?*

- Via de corporate kanalen van VWS vraagt men hoe het openingsplan verder verloopt: "moeten we nog steeds testen, ook al is iedereen straks gevaccineerd?" En: "moet je ook mondkapjes op als je 1,5 meter afstand houdt in het ov?"
- Via de corporate kanalen van VWS vraagt men of al bekend is hoe het coronapaspoort werkt en of dit de standaard in Europa wordt.

Hoe wordt het incident omschreven (welke facts en figures worden benoemd)?

- Brede media-aandacht voor het RIVM dat verwacht dat de Delta-variant in loop van deze zomer de meest voorkomende coronavariant in ons land zal zijn. Op korte termijn zal het groeiende aandeel van de Delta-variant niet leiden tot meer ziekenhuisopnames. Het najaar is volgens het RIVM echter wel "een punt van zorg". Als het gedaan is met het zomerse weer, gedijt het virus beter. De meer besmettelijke Delta-variant "kan dan tot een nieuwe golf van besmettingen leiden, aangezien dan nog niet iedereen in Nederland (volledig) is gevaccineerd", waarschuwt het instituut. Meer ziekenhuisopnames kunnen dan het gevolg zijn. NRC spreekt van de 'donkere wolken aan de horizon'. De Telegraaf benadrukt dat het virus einde zomer weer kan gaan pieken als blijkt dat de vaccins niet goed werken én als kinderen van 12 tot 18 jaar niet worden gevaccineerd. Verschillende media lichten uit hoe het instituut het belang van een hoge vaccinatiegraad en het in acht nemen van maatregelen, benadrukt. Evenals het lichtpuntje dat de vaccins waarmee Nederland prikt goede bescherming bieden tegen de deltavariant. Tegenover AD stelt arts-microbioloog Bert Mulder (CWZ Ziekenhuis Nijmegen) stelt dat de deltavariant al veel meer voorkomt in Nederland dan het RIVM denkt (39% van alle infecties). Mulder baseert dit op testen die gisteren in de regio Nijmegen zijn gedaan en waarschuwt voor de exponentiële groei. Mulder denkt overigens niet dat dit voor de ziekenhuizen, met de huidige infectie- en vaccinatiegraad, een probleem moet zijn.
- De Huisartsenposten Oost-Brabant kregen het afgelopen weekeinde 2775 telefoontjes, 1000 meer dan normaal. Waarmee de wachttijd vorige week opliep tot een uur. Volgens bestuursvoorzitter Harrie Geboers neemt de druk al sinds Pinksteren toe, maar bereikte het afgelopen weekeinde een hoogtepunt. Geboers spreekt van een 'corona-effect'; "...We gaan weer meer naar buiten gaan, meer sporten en meer buiten ondernemen dus dan gebeuren er ook meer ongelukken. Dat is elk jaar zo als de zon weer gaat schijnen, maar doordat we zo lang binnen hebben gezeten, lijkt het wel alsof we het 'verleerd' zijn. Het aantal telefoontjes is echt nog nooit zo hoog geweest." Niet alleen zijn we vergeten hoe we bijvoorbeeld blessurevrij moeten sporten, we kunnen ook nergens meer tegen, blijkt uit het verhaal van Geboers. "Er wordt heel veel voor kleine dingen gebeld." Dat ervaren de Huisartsenposten Midden-Brabant ook. Mensen bellen zelfs nog voor vragen over het vaccineren. "Het lijkt wel alsof we na een jaar op slot, alles weer spannend vinden. Ook die insectenbeet", merkt algemeen manager triage van Huisartsenposten Oost-Brabant Tanja van Wiggen. Extra personeel inzetten is niet gemakkelijk. Externe bureaus (die telefoontjes overnemen) worden al gebruikt.

Vaccinatiecampagne

- Kort na het openen van de lijnen om een afspraak te maken voor het Janssen-vaccin wordt al snel duidelijk dat Nederlanders massaal bellen. Via Twitter geven mensen aan dat ze er niet door komen of dat de verbinding wordt verbroken. Al snel laat de GGD weten dat de lijn overbelast is, evenals de telefoonlijnen voor het testen en bron- en contactonderzoek. RTL Nieuws en AD spreken over de 'stormloop op het Janssen-vaccin'. Na een halfuur sijpelen de eerste berichten door dat het mensen gelukt is een afspraak in te plannen. Rond het openen van de lijn verklaren media de populariteit van Janssen onder jongeren door de naderende zomervakantie en festivals. Zo stelt GGD-arts Putri Hintaran tegenover RTL Nieuws: "Zeker met het festivalseizoen en de vakantie in aantocht willen jongeren gewoon zo snel mogelijk van de vaccinatie af zijn en het buitenland in of naar dat feestje toe."
- Regionale media doen verslag van de inzet van prikposten en vaccinatiebussen in specifieke wijken (voorbeelden uit [Den Haag](#), [Amsterdam](#) en [Friesland](#)). [Dagblad van het Noorden](#) schrijft dat GGD's in Groningen en Drenthe voorlopig nog niets doen om het aan aantal vaccinaties onder migranten en in achterstandsbuurtten omhoog te krikken. Toch zou dat volgens onderzoeker Daniëlle Jansen (UMCG) wel degelijk nuttig zijn, zo laat zij de krant weten. Bij de prikpost in de Haagse Schilderswijk valt gisteren op dat deze populair is onder jongeren en studenten. Bij Gezondheidscentrum Vaillant, waar een prikplek is ingericht, stonden jongeren dinsdag in de rij. En ze komen uit de hele regio. 'Maar iedere prik is er eentje, dus we sturen niemand weg', zegt programmamanager Fieke Struijk. De GGD vindt niet dat het zijn doel voorbijschiet. Als blijkt dat er jongeren uit de wijde omgeving in de rij staan, wordt het beleid toch aangescherpt.
- [De Gelderlander](#) (evenals de Stentor) kopt dat vooral jongere generaties last hebben van prikangst. Volgens de krant zien priksters het aantal mensen met angst voor naalden steeds vaker voorbijkomen. Vooral nu de jongere generaties aan de beurt zijn. De oplossing? De vploung. Een ruimte voor mensen met prikangst die wordt gekenmerkt door afgesloten muren voor privacy, een ligbank voor wat rust en een glaasje water voor de spanning. Het hokje is aanwezig op alle locaties van de GGD in de regio. Alleen priksters met ervaring zetten hier vaccinaties. Zij weten het beste hoe ze angst kunnen aanpakken. De Gelderlander spreekt met een van die 'viprikkers'. "Ik zie de laatste tijd veel jonge meiden en vrouwen langskomen. Vaak hebben zij al angst voor naalden vanaf hun geboorte en hebben ze die verder opgebouwd..." Waarom die angst nou juist bij die jongere generatie aanwezig is, is gissen voor de viprikkers.
- [RTV Drenthe](#) meldt dat GGD Drenthe tevreden terugkijkt op de pilot met het vaccineren van volwassen bewoners van het asielzoekerscentrum in Assen. Tijdens de pilot op 1 juni is 70% van de bewoners ingeënt, in totaal zo'n vijfhonderd mensen. Omdat de proef succesvol is verlopen, kunnen deze week alle azc'ers in heel Nederland gevaccineerd worden.

Waarneembaar gedrag (schadebeperking)

- 60-plussers laten Trouw weten dat zij zich aanmelden voor een eerste Pfizer-prik terwijl ze al een eerste AstraZeneca-prik gehad hebben. Zij geven aan dit onder meer te willen omdat het AstraZeneca-vaccin minder goed beschermt en zeker minder tegen de deltavariant.

Betekenisgeving

- **Koningin Máxima** bezocht gistermiddag het UMC Utrecht, waar ze werd bijgepraat over de plannen om de uitgestelde zorg in te halen. De koningin sprak met onder andere patiënten en zorgprofessionals over hun wensen en zorgen. "De inhaalzorg wordt een uitdaging. En de uitdaging wordt daar een goede oplossing voor te vinden." Ook ontmoet de koningin hartpatiënt Ron Smaal. Afgelopen vrijdag werd hij dan eindelijk geopereerd. "Ik merkte direct dat het beter ging. Ik heb in het mooiste ziekenhuis gelegen wat je maar kunt bedenken. Het gaat supergoed." Dat vertelde hij ook aan de koningin. "Ze was aardig, spontaan, geïnteresseerd. Ze is echt bezig met dit onderwerp."
- Via de social mediakanalen van minister De Jonge geeft men aan zich zorgen te maken over de deltavariant. Men vindt dat er moet worden gekeken naar een vliegverbod. Het zou ook te vroeg zijn om het dragen van mondkapjes te versoepelen.
- Via de social mediakanalen van minister De Jonge geven 60-plussers aan -na het nieuws dat Angela Merkel na een eerste prik AstraZeneca nu Moderna als tweede prik heeft gekregen- dit ook te willen.

Vaccinatiecampagne

- Uit Telegraaf's Stelling van de Dag - 5.977 deelnemers- blijkt dat 64% zich zorgen maakt over een vaccinatiekloof doordat de vaccinatiebereidheid onder mensen met een migratie-achtergrond laag is. 33% maakt zich geen zorgen en 3% weet het niet. Daarnaast vreest 65% voor een vierde golf in het najaar of winter doordat de vaccinatiegraad bij deze groep achterblijft. Veel respondenten geven aan hoe dan ook te 'geloven in een vierde golf'. Ten slotte stelt 59% van de deelnemers dat het weigeren van een vaccin gevolgen zou moeten hebben, zoals het niet mogen bezoeken van restaurants en musea.
- In zijn column in De Telegraaf waarschuwt Leon de Winter voor de lange termijn gevolgen van de vaccins, waarover nog veel onbekend zou zijn. Volgens De Winter nemen 'onze politici' besluiten over de 'totale vaccinatie van het Nederlandse volk' zonder te weten wat die op den duur aan gezondheidsproblemen zal aanrichten. Ook is er volgens De Winter geen ruimte voor tegengeluid.